

Redakcja: Anton Saifullayeu (zastępca dyrektora IEŚ), Agnieszka Zajdel
(sekretarz redakcji), Spasimir Domaradzki, Bartłomiej Krzysztan,
Damian Szacawa, Agata Tatarenko

Nr 1558 (63/2026) | 13.03.2026

ISSN 2657-6996
© IEŚ

Agata Tatarenko

Diaspora w kampanii wyborczej: dlaczego mniejszość węgierska w Rumunii jest ważna dla wyborów na Węgrzech

Mniejszość węgierska w Rumunii odgrywa istotną rolę w strategii politycznej rządu Viktora Orbána w kontekście zaplanowanych na kwiecień 2026 r. wyborów parlamentarnych na Węgrzech. Dzięki ustawie uchwalonej w 2011 r., która przyznała prawa wyborcze Węgrom żyjącym poza granicami Węgier, diaspora – w tym szczególnie liczna społeczność węgierska w Rumunii – stała się ważnym segmentem elektoratu koalicji Fidesz-KDNP. W rezultacie działania rządu Viktora Orbána wobec Węgrów w Rumunii, obejmujące wsparcie polityczne, instytucjonalne i symboliczne, należy interpretować nie tylko w kategoriach polityki wobec diaspory, lecz także jako element mobilizacji wyborczej przed nadchodzącym głosowaniem.

10 marca obchodzony jest Dzień Wolności Seklerów (węg. *Székely Szabadság Napja*, rum. *Ziua Libertății Secuilor*), a więc grupy etnicznej deklarującej narodowość węgierską, ustanowiony w 2012 r. przez Radę Narodową Seklerów (węg. *Székely Nemzeti Tanács*, rum. *Consiliul Național Secuiesc*) jako dzień manifestowania postulatów autonomii Seklerów w Rumunii (na temat Seklerów zob. [„Komentarze IEŚ”, nr 195](#)). Data ta nawiązuje do egzekucji przywódców spisku z 1854 r. w Târgu Mureș, którzy planowali powstanie przeciw władzom habsburskim po klęsce rewolucji węgierskiej 1848-1849. Współcześnie obchody mają podwójny charakter: z jednej strony są formą upamiętnienia wydarzenia ważnego dla historii i pamięci zbiorowej Seklerów w Rumunii, z drugiej stanowią narzędzie artykulacji współczesnych postulatów politycznych związanych z autonomią Seklerszczyzny (*Székelyföld*), stanowiącej część Siedmiogrodu (rum. *Transilvania* lub *Ardeal*, węg. *Erdély*).

Centralnym miejscem uroczystości jest pomnik tzw. męczenników seklerskich w Târgu Mureș, gdzie co roku odbywają się ceremonie upamiętniające oraz manifestacje polityczne. Obchody organizowane są przede wszystkim przez środowiska autonomistyczne skupione wokół Narodowej Rady Seklerów, a także przez organizacje społeczne i polityczne reprezentujące węgierską mniejszość narodową w Rumunii, w tym Demokratyczny Związek Węgrów w Rumunii (rum. *Uniunea Democrată Maghiară din România*, UDMR, węg. *Romániai Magyar Demokrata Szövetség*, RMDSZ). Organizację powołano do życia 25 grudnia 1989 r. i od tego czasu bierze ona udział w wyborach w Rumunii zarówno na szczeblu lokalnym, ogólnopaństwowym, jak i europejskim.

Znaczenie obchodów Dnia Wolności Seklerów wykracza poza kontekst wewnętrzny Rumunii. Kwestia sytuacji mniejszości węgierskich w państwach sąsiednich od lat pozostaje elementem polityki narodowej prowadzonej przez Węgry. Rząd Viktora Orbána wspiera społeczności węgierskie poza granicami kraju poprzez programy kulturalne, finansowe oraz rozszerzone możliwości uzyskania obywatelstwa. Choć węgierskie władze formalnie podkreślają poszanowanie integralności terytorialnej państw regionu, ich aktywność, zwłaszcza wobec społeczności węgierskiej w Siedmiogrodzie, jest w samej Rumunii postrzegana jako czynnik wzmacniający postulaty autonomiczne (na temat polityki rządu Viktora Orbána wobec diaspory zob. [„Komentarze IEŚ”, nr 20](#)). W rezultacie obchody Dnia Wolności Seklerów mają również wymiar ponadregionalny, wpisując się w szersze napięcia dotyczące polityki wobec diaspor oraz roli pamięci zbiorowej w kształtowaniu współczesnych sporów politycznych w Europie Środkowej (na temat interpretacji przeszłości w polityce Węgier zob. [„Komentarze IEŚ”, nr 200](#)).

Postulaty autonomii. Tegoroczne obchody Dnia Wolności Seklerów 10 marca w Târgu Mureș miały po raz kolejny charakter demonstracji politycznej na rzecz autonomii. W trakcie wydarzenia przyjęto petycję skierowaną do władz państwowych, w której ponownie zażądano utworzenia autonomii terytorialnej dla Seklerszczyzny, argumentując,

że rozwiązanie to byłoby zgodne z zasadami demokracji i nie naruszałoby integralności Rumunii. Dokument został następnie przekazany przedstawicielowi administracji państwowej w mieście.

Podczas manifestacji wielokrotnie podkreślano, że celem obchodów nie jest jedynie upamiętnienie wydarzeń historycznych, lecz także publiczne artykułowanie politycznych aspiracji społeczności seklerskiej. Przedstawiciele organizatorów wskazywali, że Dzień Wolności Seklerów pozostaje symbolem walki o prawo do samostanowienia i autonomii regionalnej, a także formą mobilizacji społecznej wokół tych postulatów. W podobnym tonie wypowiadali się także przedstawiciele środowisk węgierskich, podkreślając, że coroczne obchody mają przypominać o potrzebie ochrony tożsamości i praw społeczności węgierskiej w Rumunii. Choć frekwencja była umiarkowana – według relacji medialnych w zgromadzeniu uczestniczyło jedynie kilkaset osób – wydarzenie zachowało znaczenie symboliczne jako najważniejsza coroczna manifestacja środowisk autonomistycznych wśród węgierskiej mniejszości w Rumunii oraz element szerszej debaty politycznej dotyczącej statusu regionu Seklerszczyzny i zakresu praw mniejszości narodowych w państwie rumuńskim.

Viktor Orbán od lat konsekwentnie podkreśla znaczenie węgierskiej mniejszości w Rumunii jako części „ponadgranicznej wspólnoty narodowej” oraz ważnego zaplecza politycznego dla rządzącej na Węgrzech koalicji Fidesz-KDNP (por. [„Komentarze IEŚ”, nr 20](#)). Przykładowo w październiku 2025 r. na kongresie Demokratycznego Związku Węgrów w Rumunii Orbán zaznaczył, że jedność narodu węgierskiego wykracza poza granice państwowe, a społeczność węgierska w Siedmiogrodzie ma szczególne znaczenie dla przyszłości Węgier, stwierdzając, że „w kwietniu 2026 r. ojczyzna będzie potrzebować Węgrów z Siedmiogrodu”. Wypowiedź ta wpisuje się w długofalową strategię polityczną Orbána, polegającą na utrzymywaniu silnych więzi politycznych i symbolicznych z diasporą, która posiada prawo głosu w wyborach parlamentarnych na Węgrzech i w zdecydowanej większości popiera partię Orbána.

W tym kontekście węgierska mniejszość w Rumunii, licząca nieco ponad milion osób i będąca największą mniejszością etniczną w tym kraju, stanowi istotny element mobilizacji elektoratu w kampanii przed wyborami parlamentarnymi w kwietniu 2026 r. (na temat kampanii wyborczej na Węgrzech zob. np. [„Komentarze IEŚ”, nr 1551](#)). Aktywność Orbána wobec diaspory, w tym częste wystąpienia w Siedmiogrodzie oraz wsparcie instytucjonalne dla organizacji reprezentujących Węgrów w Rumunii, ma na celu zarówno utrzymanie politycznej lojalności tego elektoratu, jak i wzmocnienie narracji o jedności narodu węgierskiego ponad granicami państwa.

Komentarz. Postulaty autonomii Seklerszczyzny są konsekwentnie odrzucane przez władze Rumunii, które podkreślają konstytucyjną zasadę jednolitości państwa. W rumuńskiej debacie publicznej idea autonomii Seklerszczyzny bywa interpretowana jako potencjalne zagrożenie dla integralności terytorialnej państwa. Z tego powodu obchody Dnia Wolności Seklerów są wydarzeniem budzącym kontrowersje w relacjach rumuńsko-węgierskich. Jednocześnie władze Rumunii starają się unikać działań mogących prowadzić do eskalacji napięć etnicznych, dopuszczając organizację zgromadzeń przy jednoczesnym zachowaniu dystansu wobec wysuwanych podczas nich postulatów politycznych.